

РЕШЕНИЕ

№ 3326

гр. София, 12.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 96-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КИРИЛ Г. ДИМИТРОВ

при участието на секретаря ПЕТЯ Г. ДИМОВА
като разгледа докладваното от КИРИЛ Г. ДИМИТРОВ Административно наказателно дело № 20231110206511 по описа за 2023 година

За да се произнесе, съдът взе предвид:

Производството е по реда на чл. 145 и след. от АПК, вр. чл. 72, ал. 4 ЗМВР.

Същото е образувано по жалба на Ю. В. В. срещу Заповед за задържане на лице с рег. № 3383зз211/24.04.2023 г., издадена от полицейски орган - „старши полицай“ Б.И.М. при 08 РУ-СДВР. В жалбата са релевирани съображения, че атакуваната заповед е незаконосъобразна, доколкото в нея не са посочени фактическите основания за задържането му. В този смисъл се твърди, че са нарушени процесуалните му права. С оглед на изложеното, от съда се иска да отмени обжалваната заповед като незаконосъобразна, като присъди направените по делото разноски.

В хода на съдебното производство жалбоподателят и ответникът не се явяват и не изпращат свои процесуални представители.

В представено след приключване на съдебното производство становище от процесуалния представител на жалбоподателя се поддържат изложените в жалбата съображения, като в допълнение е цитирано решение на СЕС от 25.05.2023 г. по дело С-608/21, касаещо необходимостта от посочване в заповедта за задържане на фактическите обстоятелства за задържане на лицето.

Софийски районен съд, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на [чл. 168 от АПК](#), приема следната фактическа обстановка:

На 24.04.2023 г. в 18.15 часа, Б.И.М., на длъжност „старши полицай“ при 08 РУ-СДВР, издал Заповед за задържане на лице № 3383зз211/24.04.2023 г., с която задържал за срок до 24 часа Ю. В. В. на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. В заповедта като основание за задържането на лицето било посочено „проверка за извършено престъпление по чл. 155а ал. 2 във връзка с алинея 1 от НК“. Заповедта била връчена на Ю. В. В., който я подписал и получил препис от същата.

На 25.04.2023 г. в 15.10 часа Ю. В. В. бил освободен от сградата на 08 РУ-СДВР.

Така изложената фактическа обстановка се установява от представените документи от СДВР.

Съдът кредитира изцяло събраните по делото писмени доказателства, като следва да се посочи, че освен атакуваната заповед за задържане, протокол за обиск и декларация, изготвени по реда на ЗМВР, по делото не са приложени каквито и да е доказателства, установяващи причината за задържане на жалбоподателя В.. По преписката дори не е приложена докладна записка, от която да се установи каква е причината за задържане на жалбоподателя на 24.04.2023 г. Следва да се посочи, че с разпореждането за насрочване на делото съдът е изискал всички налични доказателства по преписката, като в съда не са постъпили никакви допълнителни документи. При това положение следва да се приеме, че реално не са били изготвени други такива, като ответникът следва да понесе последиците от недоказване на фактите и обстоятелствата, за които носи доказателствена тежест.

При така установената фактическа обстановка, Софийски районен съд намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорване. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк

съдебен контрол за законосъобразност, като същата е депозирана в законоустановения срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения.

Съгласно разпоредбата на [чл. 168, ал. 1 АПК](#) съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по [чл. 146 АПК](#), а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, както и дали е съобразен с целта на закона.

Съдът счита, че атакуваната заповед е издадена в нарушение на целта на закона, като не съдържа необходимото съдържание, в частност посочване на фактическите основания за задържането на жалбоподателя.

Заповедта е издадена на правно основание [чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР](#). Посочената норма регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по [чл. 6, ал. 1 ЗМВР](#) - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления и превантивна. Задържането на основание [чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР](#) за срок не по-дълъг от 24 часа представлява принудителна административна мярка (ПАМ), която има за цел да предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие след осъществяването на такова. Съгласно константната съдебна практика на ВАС, за прилагане на нормата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР е достатъчно наличието на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, без да е необходимо да се уточнява характерът на престъплението. В този смисъл, понятието „данни“ по смисъла ЗМВР е с различно съдържанието от понятието „достатъчно данни“ по смисъла на [чл. 207, ал. 1 от НПК](#), като при налагането на принудителната административна мярка „задържане до 24 часа“ по [чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР](#) е необходимо наличните данни да са достатъчни за извод, че задържаното лице има вероятност да е извършило престъпление. Съотнасяйки гореизложеното към процесния случай, съдът счита, че в настоящия случай не са събрани каквито и да е доказателства задържаното лице Ю. В. да е било съпричастно към извършено престъпление. По делото не е приложена дори докладна записка, от която да се установят фактите, мотивирали полицейския служител да издаде атакуваната заповед за задържане.

На следващо място, съдът счита, че издадената заповед за задържане не е съобразена и с целта на закона. Съгласно принципа на съразмерност, регламентиран в чл. 6 АПК, административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която се издава актът. Целта на издаване на заповедта за задържане на процесното основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР е чрез фактическо задържане на заподозряното лице да се съдейства за разкриване на извършено престъпление и да се осуети възможността за укриване на извършителя. Предвид факта, че в настоящия случай не е установено изобщо жалбоподателят В. да е бил съпричастен към някаква противозаконна дейност, то задържането му не е било необходимо нито за изясняване на обективната истина по случая, нито за неутрализиране на възможността му да се укрие, доколкото изначално не е имало такава опасност.

На следващо място, съдът счита, че в обжалваната заповед за задържане не са изложени мотиви и съображения на какво фактическо основание се задържа жалбоподателят Ю. В.. Съгласно [чл. 30, ал. 1 от Конституцията на Република България](#) всеки има право на лична свобода и неприкосновеност, като съгласно ал. 2 на същата разпоредба никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно [чл. 30, ал. 3 от Конституцията на Република България](#) само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт, като в срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност. Съгласно чл. 5, § 1 от КЗПЧОС всеки има право на свобода и сигурност, като никой не може да бъде лишен от свобода освен в изрично посочените в същата разпоредба случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона. Едно от основните права, гарантиращо правото на свобода и сигурност, вкл. неутрализиращо риска от произвол при задържане, е регламентирано в чл. 5, § 2 КЗПЧОС, а именно задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си. Същевременно, съгласно чл. 5, § 1, б. „с“ от КЗПЧОС едно от допустимите изключения на лишаване от свобода е законният арест или лишаване от свобода на лице с цел да се осигури

явяването на лицето пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление.

В контекста на гореизложеното, осъщественото задържане на жалбоподателя В. по реда на ЗМВР представлява вид лишаване от свобода, доколкото физически е ограничено свободното придвижване на жалбоподателя, който е бил задържан в специализирано помещение в сградата на СДВР. Според съда по своята форма и съдържание обжалваната заповед за задържане не отговаря на изискванията на [чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР](#) и чл. 5, § 2 КЗПЧОС, тъй като в нея не са посочени фактическите основания за задържане на жалбоподателя. Посочената разпоредба от ЗМВР кореспондира с нормата на чл. 5, § 2 КЗПЧОС, съгласно която всяко задържано лице трябва незабавно да бъде уведомено на разбираем за него език за основанията за арестуването му. В заповедта за задържане като фактическо и правно основание за лишаването от свобода на В. е посочено единствено „проверка за извършено престъпление по чл. 155а ал. 2 във връзка с алинея 1 от НК“, което е изключително лаконично и неинформативно, за да покрие минималните стандарти по [чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР](#) и чл. 5, § 2 КЗПЧОС. В този смисъл не става ясно дали жалбоподателят е задържан, тъй като е имало данни за извършено престъпление по чл. 155а, ал. 2, вр. ал. 1 НК от негова страна, дали е бил само свидетел на относими към предмета на доказване факти, дали е бил съпричастен към извършването на престъплението по друг начин или пък се твърди, че задържането му е с оглед изясняване извършването от неустановено лице на престъпление по чл. 155, ал. 2, вр. ал. 1 НК. Не са изложени никакви фактически твърдения, обуславящи необходимостта от задържане на жалбоподателя. Реално в обжалваната заповед липсват дори и най-общи мотиви и съображения относно причините за издаване на заповедта за задържане. При това положение, с връчване на заповедта по реда на чл. 74, ал. 6 ЗМВР задържаното лице не е било наясно с причините за фактическото му лишаване от свобода, като по този начин е било ограничено правото му да ги оспори по съдебен ред.

Действително, съгласно съдебната практика на ВАС и съобразно

указанията по приложение на закона, дадени с [Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 година](#) на ОСГК на Върховния съд на Република България, неизлагането на мотиви в самия административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, ако фактическите основания и конкретните съображения за издаването му се съдържат в документ, предхождащ издаването на акта или в последващ такъв. В този смисъл са Решение № 13520 от 12.12.2016 г. по адм. дело № 9200/2015 г. по описа на ВАС, V-то отделение; Решение № 1801 от 13.02.2017 г. по адм. дело № 12306/2017 г. по описа на ВАС, V-то отделение; Решение № 8136 от 31.05.2019 г. по адм. дело № 1313/2019 г. по описа на ВАС, I-во отделение; Решение № 8372 от 05.06.2019 г. по адм. дело № 12237/2018 г. по описа на ВАС, I-во отделение и др. Посоченото тълкуване на закона по отношение на заповедта за задържане обаче влиза в колизия с гаранцията, регламентирана в чл. 5, § 2 КЗПЧОС, а именно задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за арестуването му. В този смисъл е и решение на СЕС от 25.05.2023 г. по дело С-608/21, в което изрично е посочено, че чл. 6, § 2 от Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство трябва да се тълкува в смисъл, че допуска прилагане на национална правна уредба, според която основанията за задържане на лицата, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, включително информацията за престъпното деяние, в извършването на което са заподозрени или обвинени, могат да бъдат изложени в документи, различни от акта за задържане, но само при условие, че тази информация бъде съобщена на посочените лица в момента на лишаването от свобода или в кратък срок след самото задържане, а не едва при евентуалното оспорване на законосъобразността на задържането по съдебен ред. В същото решение СЕС е посочил, че информацията относно основанията за задържане на лицата следва да съдържа цялата необходима информация, за да имат възможността последните ефективно да оспорят законосъобразността на задържането си, като информацията следва да съдържа описание на релевантните факти, известни на компетентните органи, сред които фигурират известните време и място на настъпване на фактите, формата на конкретното участие на тези лица в предполагаемото престъпление и дадената неокончателна правна квалификация, като се отчита и стадият на наказателното производство, така че да не се вреди на

провежданото разследване по същото. В контекста на гореизложено, в настоящия случай не е изпълнено нито едно от посочените условия, доколкото нито на Ю. В. са съобщени фактическите основания за задържането му, още по-малко това е станало към момента на задържането му или непосредствено след това.

Обобщавайки гореизложеното, съдът счита, че обжалваната заповед за задържане на лице с рег. № 3383зз211/24.04.2023 г., издадена от полицейски орган при 08 РУ-СДВР, следва да бъде отменена като незаконосъобразна, издадена при неспазване на установената в закон форма и съдържание, както и при противоречие с материалноправните разпоредби и при несъответствие с целта на закона.

В съответствие с разпоредбата на [чл. 81 ГПК](#) съдът следва да се произнесе по претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски. Предвид изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените от последния разноски. Видно от приложения по делото договор за правно съдействие и защита и фактура № 0000008611/02.05.2023 г. жалбоподателят В. е заплатил в полза на процесуалния си представител адвокатско възнаграждение в размер на 480 лева. На л. 18 от делото е приложена и вносна бележка за заплатена от жалбоподателя сума в размер на 10 лева, представляваща държавна такса за образуване на настоящото дело. С оглед на изложеното, СДВР следва да бъде осъдена да заплати в полза на жалбоподателя В. сумата от 490 лева, представляваща направени по делото разноски.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Софийски районен съд, НО, 96-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице с рег. № 3383зз211/24.04.2023 г., издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР от полицейски орган - „старши полицаи“ Б.И.М. при 08 РУ-СДВР.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Ю. В. В. с ЕГН ***** сумата от 490 (четиристотин и деветдесет) лева, представляваща направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение

и държавна такса за образуване на делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Административен съд - гр. София в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____